

Χλωριδική Ποικιλότητα στο «Εθνικό Πάρκο Χελμού – Βουραϊκού»

Τσακίρη Μ^{1,3}, Τζανουδάκης Δ¹, Τρίγκας Π², Κουμούτσου Ε³, Ιατρού Γ^{1,3}

¹Τομέας Βιολογίας Φυτών, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών,

²Εργαστήριο Συστηματικής Βοτανικής, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

³Φορέας Διαχείρισης Χελμού-Βουραϊκού

Το Εθνικό Πάρκο Χελμού – Βουραϊκού (ΕΠΧΒ) ιδρύθηκε με την ΚΥΑ 40390/01-10-2009 (Φ.Ε.Κ. Δ' 446/02-10-2009). Περιλαμβάνει την χερσαία περιοχή, τα ποτάμια και τις λίμνες του ορεινού όγκου Χελμού και το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού.

Σκοπός της ανακήρυξης του ΕΠΧΒ, αλλά και της λειτουργία του ομώνυμου Φορέα Διαχείρισης, που έχει έδρα τα Καλάβρυτα, είναι η διατήρηση, η προστασία και η συνετή διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς, εθνικής και παγκόσμιας σπουδαιότητας.

Μονοπάτι προς «Υδατα Στυγός»

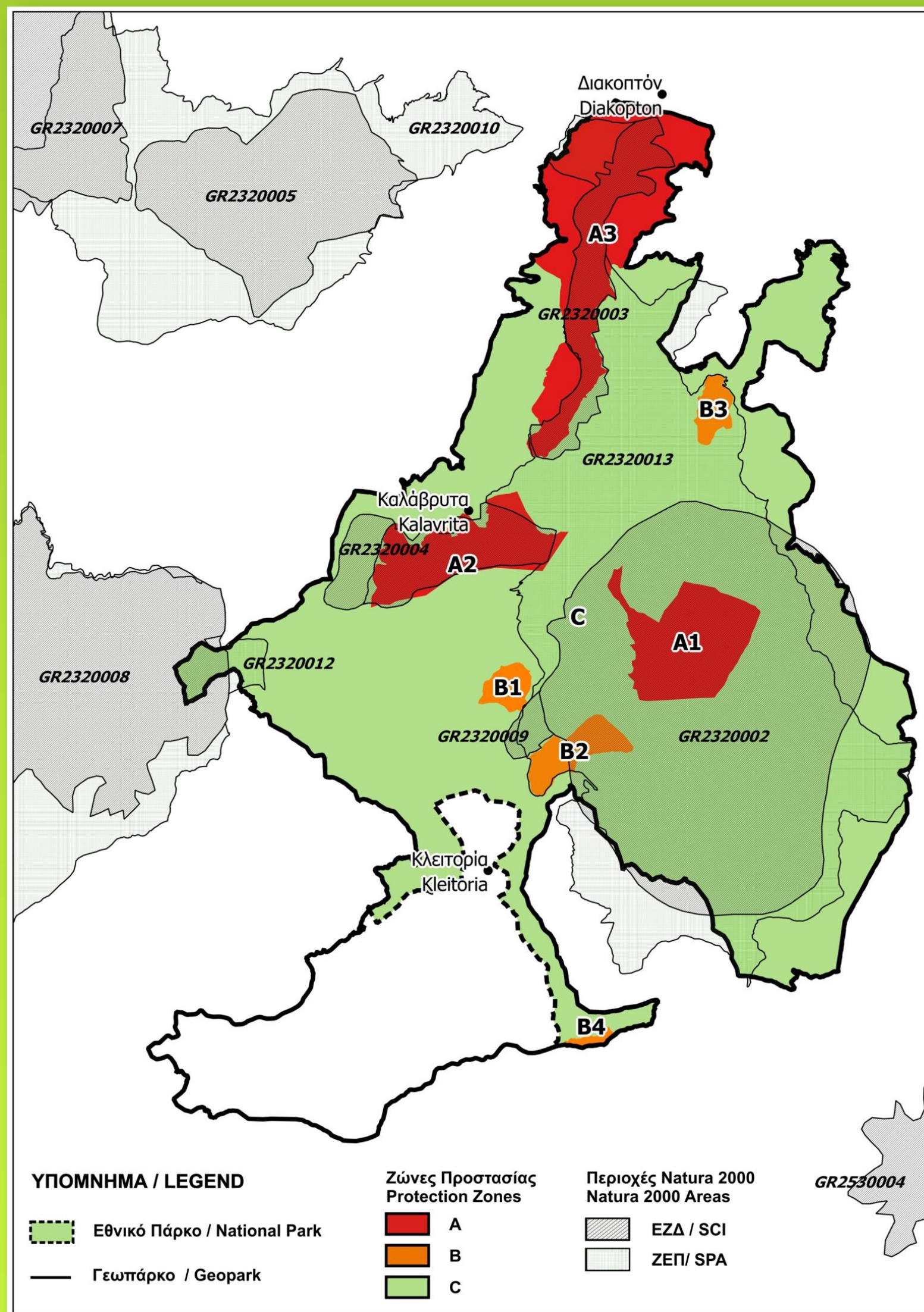

Παρόχθια βλάστηση κατά μήκος του Βουραϊκού Ποταμού

Συμφώνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ στο ΕΠΧΒ υπάρχουν τέσσερεις (5) Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (Ε.Ζ.Δ.), οι οποίες έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο «Natura 2000» και είναι οι εξής: α) το Όρος Χελμός και τα Ύδατα της Στυγός (GR2320002), β) το Φαράγγι του Βουραϊκού (GR2320003), γ) το Αισθητικό Δάσος των Καλαβρύτων (GR2320004), δ) το Σπήλαιο των Καστριών (GR2320009), ε) το Όρος Ερύμανθος (GR2320008).

Στις 17 Νοεμβρίου 2015, με την δημιουργία του νέου προγράμματος του οργανισμού της UNESCO για τις Γεωεπιστήμες και τα Γεωπάρκα (International Geoscience and Geoparks Program), σύμφωνα με το οποίο καθιερώνεται η αναγνώριση των Γεωπάρκων με τον τίτλο «Παγκόσμια Γεωπάρκα UNESCO» (UNESCO Global Geoparks), το Εθνικό Πάρκο Χελμού-Βουραϊκού εντάχθηκε και επίσημα στην UNESCO.

Χάρτης ορίων Εθνικού Πάρκου και UNESCO Παγκόσμιου Γεωπάρκου Χελμού – Βουραϊκού

Η προστατευόμενη περιοχή, περιλαμβάνει σημαντικούς **Γεώτοπους**, δηλαδή γεωλογικές περιοχές που έχουν ιδιαίτερη επιστημονική, αισθητική, εκπαιδευτική αξία αλλά και αρχαιολογικό, οικολογικό, ιστορικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον. Παρουσιάζει μια ξεχωριστή γεωλογική ιστορία, ενώ φιλοξενεί μοναδικά τοπία, σημεία πολιτιστικής κληρονομιάς και άρτιες επιστημονικές, εκπαιδευτικές και τουριστικές υποδομές όπως το Σπήλαιο των Λιμνών, τις πηγές του Αροάνιου ποταμού στο Πλανητέρο, το Φαράγγι του Βουραϊκού Ποταμού με τον μοναδικό Οδοντωτό Σιδηρόδρομο Διακοφτού – Καλαβρύτων, τη λίμνη Τσιβλού, τη λίμνη Δόξας, τις εγκαταστάσεις του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κλειτορίας -Ακράτας στην Κλειτορία, τις εγκαταστάσεις του Χιονοδρομικού Κέντρου, το τηλεσκόπιο Αρίσταρχος κ.α.

Στη χλωρίδα του ΕΠΧΒ έχουν καταγραφεί 1117 taxa (35,2% της συνολικής χλωρίδας της Πελοποννήσου), μεταξύ των οποίων 147 taxa είναι Ελληνικά ενδημικά (32% των Ελληνικών ενδημικών της Πελοποννήσου), στα οποία συμπεριλαμβάνονται 5 αποκλειστικά ενδημικά του Χελμού, και 1 αποκλειστικό ενδημικό του φαραγγιού του Βουραϊκού ποταμού.

Ενδημικά φυτά του όρους Χελμού:

1. *Alchemilla aroanica* (Buser) Rothm.
2. *Corydalis blanda* Schott subsp. *oxelmannii* Liden
3. *Lonicera alpigena* L. subsp. *hellenica* (Boiss.) Kit Tan & Zielinski
4. *Polygala subuniflora* Boiss. & Heldr.
5. *Valeriana crinii* Orph. ex Boiss. subsp. *crinii*

Alchemilla aroanica (Buser) Rothm.

• Τοπικό ενδημικό είδος του Χελμού
- Τριωτό (VU)-Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων & Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας (1995)

Ενδημικά φυτά του φαραγγιού του Βουραϊκού Ποταμού:

1. *Silene conglomeratica* Melzh.

Lonicera alpigena L. subsp. *hellenica* (Boiss.) Kit Tan & Zielinski

• Τοπικό ενδημικό είδος του Χελμού
- Π.Δ. 67/81 «Περί προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας ...».

Asperula arcadiensis Sims

• Ελληνικό Ενδημικό (Χελμός, Κυλλήνη, ; Πάρωνας)

Viola delphinantha Boiss.

• Βαλκανικό ενδημικό (Ελλάδα, Βουλγαρία).
Στην Ελλάδα: Χελμός, Όλυμπος, Άθως, Παγγαίο, Φαλακρό, Όρβηλος.
- Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ
- Σύμβαση της Βέρνης (1979)

Ο χλωριδικός πλούτος της περιοχής σχετίζεται με το γεγονός ότι έχει τη μεγαλύτερη ποικιλότητα ενδιαιτημάτων σε σχέση με κάθε άλλο ορεινό όγκο της Πελοποννήσου. Επιπλέον, ο Χελμός θεωρείται θερμό σημείο βιοποικιλότητας της ενδημικής χλωρίδας της, φιλοξενώντας υψηλό αριθμό φυτικών taxa - συμπεριλαμβανομένων ελληνικών ενδημικών, ενδημικών της Πελοποννήσου και τοπικών ενδημικών ειδών, πολλά από τα οποία είτε ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες επικινδυνότητας του Βιβλίου Ερυθρών δεδομένων της IUCN, ή/και είναι ενταγμένα σε διεθνές καθεστώς προστασίας, καθώς και μονάδων βλάστησης) - και τύπων οικοτόπων σημαντικών τόσο σε εθνικό, όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Corydalis blanda Schott subsp. *oxelmannii* Lidén

• Τοπικό ενδημικό του Χελμού

Globularia stygia Orph. ex Boiss.

• Ενδημικό της Πελοποννήσου
- Είδος Προτεραιότητας-Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ
- Σύμβαση της Βέρνης (1979)
- Π.Δ. 67/81 «Περί προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας ...».
- Τριωτό (VU) σύμφωνα με το Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων & Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας (1995)

Aquilegia ottonis Orph. ex Boiss. subsp. *ottonis*

• Ελληνικό Ενδημικό (Χελμός, Γκιώνα, Παρνασσός)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO
Global
Geoparks

Ευρωπαϊκό
Geoparks

Αγ. Αλεξίου 35, Καλάβρυτα 25001, Αχαΐα

Tel: 26920 29140, Fax: 26920 29141

E-Mail: fdxb@otenet.gr, Web: www.fdchelmos.gr

Social media: <https://www.facebook.com/ManagementBodyofChelmosVouraikos>